

HET DWANGVOEDEREN VAN THAMNOPHISSEN.

Door: H. Bruyndonckx, Salvialei 23, B-2540 Hove,
België.

Met toestemming overgenomen uit Terra, Vol. 17
(1): 12-13.

Ik heb mijn slang, een *Thamnophis sauritus proximus*, slechts één jaar gehouden, maar in die periode heeft hij qua voedsel een enorme kieskeurigheid aan de dag gelegd.

Op het menu stonden uitsluitend levende vis en kikkers. Omdat het met onze belgische amfibieënstand maar treurig gesteld is, werden de kikkers niet voorgeschoteld.

De levende vis, lees goudvis, kreeg het dier op het land aangeboden, omdat het in het water toch niet wilde eten.

Dode vis nam de slang maar een paar keer aan. Eénmaal stak er een botje in een stuk kabeljauw. Hij trachtte het in z'n geheel op te eten, maar dat lukte niet. Van toenafaan weigerde hij kabeljauw. Enige tijd later at hij tweemaal vlot forel en geep. Waarom hij hiermee stopte is mij nog steeds een raadsel.

Volledigheidshalve dien ik nog wel te vermelden dat de slang een pas gestorven goudvis nog wel opat.

Enige maanden na de winterslaap (in de ijskast doorgebracht) scheen ook de goudvis zijn aandacht niet meer te kunnen trekken. De slang werd toen een tijdje in leven gehouden met stekelbaarsjes, die eerst gedood werden en daarna ontdaan van hun stekels. Het dier nam ze vlot aan, maar ze waren een blijvend gevaar voor de slokdarm en voor de maag.

Na enige tijd begon ik goudwinden te voeren. Deze vissen lijken veel op goudvis, maar zijn wat slan-

ker gebouwd. Op het land kunnen ze heel hard spartelen, maar desondanks werden ze door mijn slang graag gegeten. Toen ik het er na een maand op waagde om er een flinke voorraad van in te slaan, kwam mijn slang op het pracht idee om ook deze vissoort te weigeren.

Ik heb toen alles geprobeerd om hem weer aan het eten te krijgen, o.a. met guppy's, stekelbaarsjes, blikjes en tenslotte ook maar met kleine kikker-tjes. Maar alles tevergeefs.

Gedurende de zes weken hongerstaking die toen volgden bleef de slang zeer actief (iets wat wel kenmerkend is voor deze soort) en vervelde vlot. In de zesde week waagde ik het erop om hem te dwangvoederen. Ondanks dat de visjes smaller waren dan de kop van de slang, slaagde ik er niet in om hem de vis te doen inslikken; de visjes werden steeds te pletter gedrukt.

Ik heb toen de volgende, gemakkelijk te verwezenlijken techniek toegepast. Ik nam de slang in de hand. In het begin kronkelde hij heel wild en wrong zich zelfs, zonder dat ik er iets van merkte, voor de helft onder mijn horloge. Toen de slang enigszins gekalmeerd was, trok ik met mijn nagel de onderkaak iets opzij, en werd met de kop van een regenworm (de kop bevindt zich aan de kant met de breedste ringen) de onderkaak naar beneden geduwd. De slang opent hierbij instinctief de bek om in de kop van de regenworm te bijten, waarna deze langzaam wordt voortgeduwd tot hij helemaal in de bek verdwenen is. Als de worm blijft haperen, moet men de rest van wat nog uit de bek bungelt samenvouwen en naar binnen proppen. Om uitbraken te vermijden kan men hierna het beste de bek met duim en wijsvinger dichtknijpen. Soms kan het nodig blijken de worm met een dun stokje voorzichtig verder te duwen. Als de slang de worm heeft ingeslikt, maar weer wil uitbraken, moet men de worm in de richting van de maag masseren. Tijdens het

terugplaatsen van de slang houdt men nog steeds de bek gesloten. Indien men de slang rustig terugzet zal hij eerst een tijdje onbeweeglijk blijven liggen, soms met de bek opengesperd. Is alles rustig, dan zoekt hij een schuilplaats op om de worm verder door te slikken. Bruuske bewegingen moet men op dat ogenblik vermijden, want anders raakt het dier in paniek, kruipt onrustig door het terrarium en braakt tenslotte de worm uit.

Regenwormen als dwangvoeding hebben het grote voordeel ten opzichte van vissen dat ze uit zichzelf de keel van de slang binnenkruipen. Daarbij is een worm te smal om door de slang te worden tegengehouden.

Na enige weken dwangvoederen verzette de slang zich veel minder en kon ik zelfs gemakkelijk vissen, die iets breder dan de kop waren, naar binnen schuiven.

Als een dier niet wil eten, moeten we op de eerste plaats nagaan of er iets aan het voedsel verkeerd is. Bijvoorbeeld dat het dier een andere vissoort wil eten. Uit het voorgaande durf ik wel af te leiden dat een waterslang de verschillende vissoorten kan ruiken.

Als de fout niet bij het voedsel ligt is de kans groot dat de slang ziek is en kan men het beste contact opnemen met een dierenarts of met de Belgische Studiegroep Ziekten, want daarvoor is het nooit te vroeg. Uitwerpselen zijn daarbij zeer nuttig, maar een slang die reeds weken vast, produceert niet veel.

Thamnophissen, die zo kieskeurig zijn als de mijne komen zelden voor; het tegenovergestelde veel vaker. Ik ken Terra-leden waar de dieren regenwormen, kittekast, kip, T.V.-worstjes en jonge muizen eten. Het blijft echter een zaak van experimenteren

SUMMARY

Force-feeding of *Thamnophis*.

The *Thamnophis sauritus proximus* of the author always ate Goldfish, but one day the snake refused to eat it. Codfish was fed then, but after some weeks the snake refused to eat it too. Six species of fish were fed then, but after some weeks the snake also refused to eat them.

Force-feeding with small fishes was not successful. Force-feeding with earthworms appeared to be a better method: the worm was placed (head first) in the mouth of the snake and by itself it crept into the gullet of the snake. The snake could not stop the worm because it was too narrow.

After some weeks of force-feeding worms it was possible to force-feed little fishes too. The author states that it is possible for a *Thamnophis* to recognise the different species of fish by its scent.